

MALTA

**QORTI ĊIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMĦALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tad-19 ta' Frar, 2004

Ċitazzjoni Numru. 2209/2000/1

Marie Louise Coleiro

Versus

Pierre Portelli fil-kwalità tiegħu ta' *Head of News* ta' *Net Television*; Lourdes Pullicino, *newscaster* ta' l-istess *Net Television*; Anton Attard bħala *editor in charge* ta' *Net Television*

F'din il-kawża l-attriċi qiegħda titlob ñlas ta' kumpens għal danni li tgħid li ġarrbet għax il-konvenuti tawha malafama b'xandira televiżiva.

Iċ-ċitazzjoni tgħid illi fis-17 ta' Settembru 2000, fl-añbarijiet tal-11.00 *p.m.* fuq *Net Television*, li għalihom huwa responsabbli l-konvenut Pierre Portelli, in-*newscaster*, il-konvenuta Lourdes Pullicino, semmiet kitba li kienet dehret fil-gazzetta nazzjonalista *Il-Mument* dwar dak li ntqal li kien pjan biex Dr Alfred Sant jitneñña minn mexxej tal-Partit Laburista, u ma' dan il-pjan rabet xi delegati tal-konferenza ġenerali tal-Partit Laburista, fosthom l-attriċi

billi din intweriet f'filmat titkellem waqt konferenza ta' dak il-partit filwaqt li n-*newscaster* qalet bi kliem "jingħad ukoll illi fil-pjan kienu anke identifikati u magħżulin delegati u persuni prominenti fil-Partit Laburista". Meta spiċċat dawn il-kliem, u deher wiċċ ta' persuna oħra, in-*newscaster* kompliet bil-kliem "... .. biex jikkellmu favur il-vot ta' sfiduċja. Kien hemm xi wħud li kienu lesti jikkellmu".

L-attriċi tgħid illi dak il-kliem, flimkien mal-filmat muri, fil-kuntest sħiħ ta' l-*item* ta' l-aħbarijiet bl-isem "Riedu jneħħuh", ma jhallix dubju f'moħħ min kien jara l-aħbarijiet illi l-attriċi kellha sehem fi pjan kontra l-mexxej tal-Partit Laburista, meta fil-fatt l-attriċi ma kellha ebda sehem minn xi pjan u lanqas kienet taf li kien hemm xi pjan bħal ma qalu l-konvenuti.

L-attriċi tkompli tgħid illi dawn il-fatti, barra milli ma humiex veri, inaqqsulha l-ġieħ. Għalhekk fetħet din il-kawża u qiegħda titlob illi din il-qorti, wara li tgħid illi l-kliem u l-filmat imsemmija fuq huma "libellużi, malafamanti u inġurjużi" u "jesponuha għad-disprezz", tikkundanna lill-konvenuti jħallsuha dik is-somma li l-qorti tiffissa skond il-liġi, flimkien ma' l-ispejjeż tal-kawża.

Il-konvenuti ressqu dawn l-eċċezzjonijiet:

1. il-konvenuti Portelli u Pullicino għandhom jinħelsu mill-ħarsien tal-ġudizzju għax mhumiex azzjonabbli taħt il-Liġi ta' l-Istampa għal Kap. 248ħ;
2. ma hemm xejn libelluż kontra l-attriċi fix-xandira; u
3. ix-xandira tagħmel *fair comment* dwar fatti sostanzjalment veri.

Il-fatti li wasslu għal din il-kawża għaw hekk:

Fiz-żmien meta saret ix-xandira ta' l-aħbarijiet imsemmija fiċ-ċitazzjoni l-attriċi kienet deputat parlamentari tal-Partit Laburista u president tal-Għaqda Nisa Laburisti. Fix-xandira kien intqal illi xi delegati tal-Partit Laburista kienu qegħdin jaraw kif jagħmlu biex jinbidel il-kap tal-partit. Dan kellu jsir billi jgħaddi vot ta' sfiduċja waqt il-konferenza ġenerali ta' kull sena tal-partit. Waqt li kien qiegħed jiffisser dan fix-xandira ta' l-aħbarijiet, intwera filmat li f'parti minnu, fil-waqt illi min-*newscaster* kien qiegħed jingħad il-kliem sottolinejat hawn taħt, jiffoka fuq l-attriċi meta kienet qiegħda titkellem fil-konferenza:

Jingħad ukoll li fil-pjan kienu anke identifikati u magħżulin delegati u persuni prominenti fil-Partit Laburista biex jitkellmu favur il-vot ta' sfiduċja. Kien hemm uħud li kienu lesti jitkellmu.

Il-konvenut Pierre Portelli xehed u qal illi ma kienx bi ħsieb iżda b'kumbinazzjoni illi l-immaġini ta' l-attriċi dehret fl-istess waqt li kien qiegħed jingħad dak il-kliem. Il-qorti iżda ma tifhimx li kien hekk, għax temmen illi l-kompożizzjoni tal-film saret bi ħsieb. Fil-fatt, f'waqt tax-xandira jissema wkoll il-Perit Duminku Mintoff, u preċiżament f'dak il-waqt dehret immaġini tal-Perit Mintoff. Daqskemm din ma kinitx b'kumbinazzjoni l-qorti temmen illi l-partijiet oħra tal-film ukoll ma sarux b'kumbinazzjoni. Għalkemm ma tissemmiex il-konvenuta b'isimha, madankollu ir-rabta tal-kliem ma' l-immaġini, sinkronizzata preċiżament biex id-dehra ta' l-attriċi qiegħda titkellem tkun abbinata mal-kliem fejn jingħad illi fost nies prominenti fil-Partit Laburista kien hemm min kien lest jitkellem favur il-vot ta' sfiduċja, hija, fil-fehma tal-qorti, xhieda ta' ħsieb fin biex lil min jara l-aħbar fuq it-televiżjoni jgħiegħlu jifhem illi l-attriċi kienet fost dawk li kienu qegħdin jikkonfessaw biex ineħħu l-kap tal-partit tagħhom.

Għalkemm fiha nfisha ma hemm xejn ħażin li jkun hemm pian biex jinbidel kap ta' partit politiku, għax dan ukoll huwa parti mill-proċess demokratiku, u ma għandux għax jitnaqqas il-ġieħ ta' min jieħu sehem fi pian bħal dak, madankollu l-qorti tifhem il-biża' ta' l-attriċi, billi fil-kuntest politiku malti aktar jingħata valur lil lejaltà lejn il-kap ta' partit milli lil inizzjattivi individwali. Barra minn hekk, il-mod kif ingiebet l-aħbar tagħtik x'tifhem ukoll illi l-pjan kien illi l-kap jitneħħa mhux wara dibattitu miftuħ iżda wara manuvri bil-moħbi.

Il-qorti għalhekk taqbel ma' l-attriċi illi l-effett tax-xandira kien illi jnaqqas il-ġieħ ta' l-attriċi.

Il-konvenuti ressqo l-eċċezzjoni ta' *fair comment* fuq fatti sostanzjalment veri. Ma ressqo ebda prova, iżda, illi tassew illi l-attriċi kellha sehem f'xi pian biex jitneħħa l-kap tal-partit tagħha, u din l-eċċezzjoni għalhekk ma tistax tintlaqa'.

Ressqu wkoll l-eċċezzjoni illi l-azzjoni ma kellhiex issir kontra l-konvenuti Portelli u Pullicino.

Din l-eċċezzjoni hija tajba. Il-konvenuta Pullicino, li qrat l-aħbar, ma semmietx lill-attriċi u xejn f'dak li qalet, mingħajr l-immagini, ma kien jipponta lejn l-attriċi. Il-konvenut Portelli wkoll ma hux responsabbli għax-xandira billi l-editur responsabbli, kif jidher minn ittra tar-Registratur ta' l-Istampa¹, huwa l-konvenut Anton Attard. Il-qorti għalhekk teħles lill-konvenuti Portelli u Pullicino mill-ħarsien tal-ġudizzju.

Għall-għanijiet ta' likwidazzjoni ta' danni, il-qorti qieset illi l-aħbar aktar seta' kellha effett illi tnaqqas il-ġieħ ta' l-attriċi ma' nies fl-istess partit tagħha milli f'partit ieħor. Ix-xandira iżda saret fuq stazzjon politiku tal-Partit Nazzjonalista, li x'aktarx li jsegwuh aktar nies li jappoġġjaw lil dak il-partit milli lill-partit ta' l-attriċi. Barra minn hekk, il-partiti politiċi aktar jinqdew bix-xandiriet tagħhom biex ifittxu li jieħdu vantaġġ fuq xulxin milli biex jagħtu tagħrif oġġettiv, u għal din ir-raġuni min jisma' allegazzjoni kontra l-partit tiegħu jew kontra nies fil-politika fuq mezz tax-xandir tal-partit l-ieħor dejjem iqis l-aħbar *cum grano salis*.

Madankollu, il-ħsara xorta ssir għax is-suspett u l-ħsieb ħażin jinżera' f'moħħ in-nies.

Wara li qieset dan kollu, il-qorti hija tal-fehma illi d-danni għandhom jiġu likwidati fis-somma ta' erba' mitt lira (Lm400).

Il-qorti għalhekk taqta' l-kawża billi, wara li teħles lill-konvenuti Portelli u Pullicino mill-ħarsien tal-ġudizzju, tgħid illi x-xandira li għaliha kien responsabbli l-konvenut Attard tagħti malafama lill-attriċi, tillikwida d-danni fis-somma ta' erba' mitt lira (Lm400), u tikkundanna lill-konvenut Anton Attard iħallas lill-attriċi erba' mitt lira (Lm400) bħala danni għall-malafama.

L-ispejjeż tal-konvenuti Portelli u Pullicino tħallashom l-attriċi; l-ispejjeż l-oħrajn kollha jħallashom il-konvenut Attard.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

¹ Fol. 19.